

[Oluf Johansen.]

sikring af den enkelte borgers frihed og ret. Den er kort sagt det frihedsbrev på umistelige rettigheder og friheder, som et kulturfolk bør give sig selv.

I fortsættelse heraf vil jeg gerne udtale, at jeg egentlig havde ønsket, at vor nye grundlov før selve paragrafferne indledtes med en slags menneskerettighedernes erklæring, en deklaration, der fastslog frihedsbrevets værdi for folket som folk og for landet som land.

Med landstingets forsvinden får det nye folketing en lille forhøjelse af medlemstallet, efter min opfattelse for lille, idet det samlede antal af rigsdagsmænd går betydeligt ned. En formindsket rigsdag vil ikke være til gavn for vort folkestyre. Rigsdagen får helårssamlinger, ikke blot teoretisk, men sikkert også i praksis. Med det formindskede antal rigsdagsmænd får den enkelte mere at bestille. Foruden arbejdet i tinget vil forberedelser, kommissionsarbejde m. v. lægge beslag på rigsdagsmændenes tid. Der til kommer det politiske oplysningsarbejde, der ude i folket giver politikken det præg, som den må have. Men en meget væsentlig del af en rigsdagsmands arbejde foregår i det stille. Den danske offentlighed skulle vide, hvor mange ærinder vi går for folk, der er i nød på en eller anden måde, det være sig i indfødsretssager, invalidesager, straffe- og benådningssager o. s. v. o. s. v. Det er noget, vi gør af pligt, hvis vi finder, at den givne sag er rigtig, og vi rigsdagsmænd sætter en ære i at være til hjælp for mennesker, der på en eller anden måde er kommet i skyggen og har vanskeligheder at arbejde med. I en mindre rigsdag vil der blive færre budbringere og således blive længere fra den lille borger op til den store administration. Jeg anser dette for et tab, et ganske betydeligt tab. Derfor havde jeg meget gerne set et større folketing, for jeg er bange for, ja, jeg er sikker på, at det vil gå ud over den del af en rigsdagsmands gerning, som jeg her har fremhævet.

Hvad angår valgretsaldern, er det mig en skuffelse, at man er havnet i en folkeafstemning herom, for det er min opfattelse, at valgretsaldern og fuldmyndighedsaldern bør være ens. Det forekommer mig, at ungdomsorganisationerne af forskellig slags under hele dette spørgsmåls udvikling har været for lammeefromme. Der er to måder for ungdommen at vinde sin kamp på. Den

ene måde er at tage kampen, mens kampens tid er, den anden er at vinde tid og lade tiden arbejde for sig. Ungdomsorganisationerne kan med nogen ret sige, at de har hengivet sig til det sidste, men jeg tror, at ungdomsorganisationerne ved at være gået stærkere i brechen for denne sag, end de har gjort, ville have kunnet vinde ørenlyd — jeg har hørt røster her i denne sal gå stærkt ind for 21 års valgretten — og kunne have opnået det, de i dette spørgsmål fandt rigtigt.

Nå, disse suk kan vel kun blive hørt, næppe blive taget til følge. Fra min ungdom har jeg tjent mit parti og de tanker, der er nedlagt i den nye grundlov. Derfor må de ønske, jeg her har fremsat, ikke forstås, som om jeg ønsker at bremse den nye grundlov. Det er min opfattelse, at tiden nu er inde til en grundlovsrevision. Vi kan ikke have en stående grundlovsdiskussion. Dette gælder ikke blot grundlovsspørgsmålet som sådant, men også med henblik på de almindelige politiske forhold her i landet. Hver tid kræver sit af folk og rigsdag. Grundloven er på dagsordenen, og jeg giver den min stemme, og jeg tilføjer, at jeg er rede til også at yde min indsats for, at de 45 pct. kan opnås på folkeafstemningsdagen.

Brodthagen: For ikke så forfærdelig lang tid siden overværede jeg en anden begravelse. Det var en stor begravelse. Følget var så stort, at kapellet ikke kunne rumme det. Der var æresvagt, og under præstens tale fik en af disse æresvagter et ildebefindende. Han blev hjulpet på plads, og han blev sat lidt akavet, og pludselig skar en stemme gennem kapellet midt i præstens tale: ned med hovedet, og de mennesker, der stod udenfor kapellet og ikke kunne se, hvad der foregik, fortalte, at de havde følt en uhyggestemning, idet de troede, at det var liget, der rejste hovedet, og præsten, der sagde: ned med hovedet. Denne episode rinder mig i hu ved at høre denne debat om grundloven. Den startede med, at præsten, i dette specielle tilfælde den højtærede statsminister, erklærede, at det afdøde landsting ville ikke være elsket og savnet, hvorefter liget rejste sig op og begyndte at holde de smukkeste taler for sig selv, jeg nogensinde har hørt ved en begravelse. Jeg er ikke spor i tvivl om, at når vi er færdige med talerne her, vil statsministeren igen møde op og sige til tingets medlemmer,